

Tilleggsinnkalling

Utvalg:	Formannskapet
Møtested:	Formannskapssalen
Dato:	17.04.2023
Tid:	Kl. 16:00

Forfall med kortfattet begrunnelse og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til møtesekretær på valg@karmoy.kommune.no eller på telefon 52 85 74 21 / 19 / 22. Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale med sekretariatet.

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
045/23	Budsjettoppfølging drift per februar 2023
046/23	Høringssvar Helsepersonellkomisjonens NOU 2023: 4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Karmøy, 12.04.2023

Jarle Nilsen
Ordfører

Saksbehandler: Jan Håvard Frøyland

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
045/23	Formannskapet	17.04.2023

Budsjettoppfølgning drift per februar 2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Karmøy formannskap tar vedlagte budsjettoppfølgning per februar til orientering.

Saksutredning

Basert på økonomioppfølgning drift per februar, er det en negativ prognose i driftsbudsjettet på -85,4 mill. kroner. I denne prognosen det lagt til grunn 16 mill. kroner i økt utbytte fra Haugaland Kraft. Med denne prognosen og før endringer i avsetning/bruk av fond, vil Karmøy kommune kunne få et negativt netto driftsresultat på -50 mill. kroner for 2023. Dette utgjør -1,4 % av driftsinntektene. Budsjettoppfølgning per februar gir noen tidlige indikasjoner på utfordringer som ligger i driften. Selv om det er usikkerhet i anslagene, viser denne prognose at utfordringene på tjenesteområdene fra fjoråret fortsetter inn i 2023. Kommunedirektøren vil følge utviklingen, og komme med en nærmere vurdering i forbindelse med 1.tertialrapport. Den største usikkerhet er ofte knyttet til utviklingen i nasjonal skatteinngang, og der vil det kunne komme ny informasjon i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai.

Totaloversikt økonomi drift

Beløp i 1000

	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2023	Prognose inkl. tiltak	Avvik etter tiltak
Sentrale inntekter	-430 936	-456 452	25 516	-2 853 000	-2 855 600	2 600
Netto finansutgifter og inntekter	10 311	10 874	-563	6 300	-21 300	27 600
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-368	0	-368	43 979	43 979	0
Til disposisjon	-420 993	-445 578	24 585	-2 802 721	-2 832 921	30 200
Administrasjon	52 455	50 947	1 509	195 574	195 135	439
Barnehage	126 929	136 017	-9 089	444 297	484 359	-40 062
Skole	122 002	125 445	-3 444	746 366	737 971	8 395
Kultur	11 736	10 289	1 446	64 771	64 261	510
Idrett	5 318	6 699	-1 381	31 846	30 412	1 434
Livssyn	4 830	7 070	-2 241	28 986	28 986	0
Helse	24 872	26 674	-1 802	153 512	158 314	-4 802
Omsorg	203 584	233 123	-29 540	1 087 527	1 161 096	-73 569
Sosial	23 665	28 074	-4 409	135 771	133 471	2 300
Barnevern	21 553	23 869	-2 316	123 626	124 964	-1 338
Forvaltning	3 419	2 604	816	11 891	17 515	-5 624
Nærmiljø	5 637	4 578	1 059	31 270	31 534	-264
Bolig	-184	-805	621	7 069	12 038	-4 969
Næring	3 591	3 252	339	16 610	14 087	2 523
Samferdsel	6 210	6 012	197	49 241	49 277	-36
Brann og ulykkesvern	40 037	40 325	-288	48 881	49 162	-281
VAR	-16 466	-31 472	15 006	-54 925	-54 983	58
Økonomi	2 728	-5 692	8 421	-319 592	-319 280	-312
Sum disponering	641 915	667 009	-25 094	2 802 721	2 918 320	-115 599
Merforbruk -/mindreforbruk +	220 922	221 431	-509	0	85 399	-85 399

Forventet negativt avvik i tjenesteproduksjonen

For tjenesteproduksjonen er prognosen negativ med et avvik på -115,6 mill. kroner. De største utfordringene ligger innen tjenesteområdene barnehage og omsorg.

Hovedpunktene i tjenesteproduksjonen er som følger:

- Utfordringene innen barnehage er de samme som i fjor, men i større omfang med en negativ prognose på -40,0 mill. kroner. Det er vesentlig flere barn i barnehagene enn forutsatt, og det forventes av den grunn et merforbruk på -29,4 mill. kroner. Antall barn som har særskilte behov er på nivå med fjoråret, og det forventes et negativt avvik på -5,9 mill. kroner. Merkostnader knyttet til barn med barnehageplass i annen kommune enn bostedskommune estimeres til 6,0 mill. kroner.
- Fortsatt sterk vekst i vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA), økt bruk av overtid og bruk av flere vakt-timer enn budsjetttrammen gir, bidrar til en negativ prognose innen tjenesteområdet omsorg på -73,6 mill. kroner.
- På andre områder er avvikene mindre eller positive. Både helse, forvaltning og bolig viser negative årsprognoser på rundt -5 mill. kroner.
- Det som drar mest i positiv retning på tjenesteområdene er lavere energipris enn budsjettet. Totalt viser den foreløpige prognosen for energikostnadene et positivt avvik på 26,1 mill. kroner.

Hovedbildet er at fjorårets utvikling fortsetter med et betydelig kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen. I prognosen er det ikke tatt høyde for at lønnsoppgjøret kan bli høyere enn de 4,2 % lagt til grunn i budsjettet. Det som kan bedre den økonomiske prognosen er økt nasjonal skatteinngang i løpet av 2023. Det vil foreligge mer informasjon om disse elementene til 1. tertialrapport.

Kommunedirektørens konklusjon

Med et økende kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen tyder det på at kommunen vil få et lavere resultat enn budsjettet hvis ikke den nasjonale skatteinngangen blir vesentlig bedre enn lagt til grunn i statsbudsjettet og tiltak i driften som reduserer kostnadspresset i tjenesteproduksjonen iverksettes. Budsjettoppfølging per februar bekrefter utviklingen fra i fjor som

viser at kommunen har et høyere kostnadsnivå enn hva budsjettet gir rom for, uten store økninger nasjonal skatteinngang. Særlig innenfor tjenesteområdene barnehage og omsorg er kostnadsnivået for høyt og tilsynelatende fortsatt stigende. Kommunedirektøren vil arbeide videre med å tilpasse kostnadsnivået til de vedtatte rammene i inneværende år. Kommunedirektøren vil vurdere frysing av budsjettposter og ledige stillingshjemler ved behov, jf. fullmakt i budsjettvedtaket pt. 10. Det må iverksettes tiltak for å komme i budsjettbalanse i løpet av året og for å kunne videreføre investeringsplanen for 2023-2032 som planlagt i kommende rullering av Handlingsprogrammet.

Vedlegg:

Budsjettoppfølging drift per februar vedlegg

Saksbehandler: Aslaug Irene Skjold

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
046/23	Formannskapet	17.04.2023

Høringssvar Helsepersonellkomisjonens NOU 2023:4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Formannskapet i Karmøy kommune vedtar å sende inn vedlagte forslag til høringssvar vedrørende Helsekomisjonens rapport NOU 2023:4. *Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste* innen fristen 2. mai 2023. Forslag til høringssvar er vedlagt saken.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune har mottatt høringsbrev fra Helse og omsorgsdepartementet vedrørende Helsekomisjonens rapport NOU 2023:4. *Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste*. Formannskapet vedtok den 20.02.2023 at det skal utarbeides et høringssvar og at kommunedirektøren utarbeider dette. Høringsfristen er 2. mai 2023. Høringsbrev og rapporten er vedlagt saken.

Helsepersonellkomisjonens rapport «Tid for handling»

Helsepersonellkomisjonen sitt mandat er å etablere et kunnskapsgrunnlag og foreslå treffsikre tiltak i årene framover for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert personell i helse- og omsorgstjenesten i hele landet for å møte utfordringene i helse- og omsorgstjenestene på kort og lang sikt.

Et krevende utfordringsbilde

Kommisjonen beskriver et krevende utfordringsbilde der Norge ligger på topp i Europa i ressursbruk innen helse og omsorgstjenester. Fra 1970-tallet er andel sysselsatte innen helse- og omsorgsektoren tredoblet og i 2021 utgjør dette 15 % av Norges arbeidsstokk. Veksten har hovedsakelig skjedd for personell med høy kompetanse, høyskole og universitetsutdannede personell, og ikke i så stor grad for fagarbeidere og ufaglærte.

Kommisjonen peker videre på en demografiutvikling der antall eldre øker sterkt og fører til sterk

økning i etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Samtidig vil vi få en reduksjon i antall personer i arbeidsfør alder som vil ha innvirkning på alle sektors rekrutterings-situasjon i Norge.

Behovet til helse- og omsorgstjenestene i kommunen vil øke med 50 % fram til 2040 dersom vi ikke endrer tjenestene våre radikalt. Tjenestene er personellintensiv, og det vil ikke finnes kompetent arbeidskraft til å dekke hele behovet uten at alle andre sektorer, inkludert spesialisthelsetjenesten, blir sterkt skadelidende.

Forventningen i befolkningen øker i takt med medisinske fremskritt, nye behandlingsformer og økt standard i tjenestene. Det er et økende sprik mellom forventninger og tjenestenes mulighet til å møte dem på grunn av personell og finansielle begrensninger. Kommisjonen konkluderer med at helse og omsorgstjenestens andel av samfunnets totale arbeidsstyrke ikke kan øke vesentlig framover. Det vil likevel kreves en viss styrking i kommunal helse og omsorgstjeneste for å møte det økte behovet, og en tilsvarende avflating/reduksjon i personell i spesialisthelsetjenesten.

Tiltaksområder

Betydelige tiltak må til for å endre helse- og omsorgstjenestene tilstrekkelig. Derfor anbefaler Helsepersonellkomisjonen en helhetlig innsats på flere tiltaksområder, som sammen vil bidra til omstillingen.

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene

Kilde: Helsepersonellkomisjonen.

Tiltakene er strukturert under følgende seks områder som beskrives i tematiske kapitler og der tiltakene er samlet til slutt i hvert kapittel i rapporten.

- organisering av helse- og omsorgstjenestene,
- Framtidig organisering av helsetjenestene, evt felles forvaltningsnivå
- Framtidig bærekraftig sykehusstruktur, vurdering av lokalsykehus og sykehjem sine funksjoner
- Helse- og omsorgsbygg som tilrettelegger for effektiv drift.
- oppgavedeling,
- Program for effektiv oppgavefordeling, anbefaler å utvidet Tørn programmet,
- omfatter alle helsepersonellgrupper, brukere og pårørende, frivillige
- Kompetansebehov, forsvarlighetskrav, organisering av tjenester og generalistkompetanse
- arbeidsforhold og arbeidstid,
- Samsvar mellom myndighet og ansvar i arbeidstidsspørsmål, gjennomgang av avtaleverk

- Utvikling av alternative arbeidstidsordninger i samsvar med behovene i kommunen
- utdanning og kompetanseutvikling,
- tilstrekkelig utdanningskapasitet i Norge til å utdanne egne leger og annet helsepersonell, (mål om 80 % kapasitet for legeutdanning)
- Utvide tiltak for kompletterende utdanning fra personer utenfor EØS
- Studieplasser til distriktene, satse på generell kompetanse og utvikle tiltak for praksisundervisning
- Kompetansekartlegging, -planer og –satsing
- prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester,
- Redusere overbehandling, unødig behandling og behandling som ikke gir helseeffekt
- Utrede konsekvenser mht personellbehov og kapasitet ved innføring av nye pasientrettigheter
- digitalisering og teknologisk utvikling
- Styrke digital kompetanse for effektive helse og omsorgstjenester,
- Effektivisering gjennom bedre utnyttelse av tilgjengelig teknologi
- Forskning for bedre utnyttelse av arbeidskraft i helse og omsorgstjenestene, kvalitetsheving og personellbesparing

Tid for handling

Helsepersonellkommisjonens viktigste anbefaling innebærer at samlet helse- og omsorgs-personell ikke skal øke vesentlig utover dagens nivå. For første gang er det slik at den samlede arbeidsstokken i Norge ikke lenger vil øke fremover. Dersom det blir en vesentlig personellvekst i helse- og omsorgstjenestene, vil sysselsettingen i andre næringer og sektorer måtte reduseres.

Dagens personellvekst innen helse og omsorgssektoren, standardøkning og kvalitetsøkning kombinert med demografiutvikling er derfor ikke bærekraftig. For å få til en endring er det behov for en holdningsendring i befolkningen, blant politikere og helsepersonellet, som bidrar til å dempe tilbudet av og etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester. Det må erkjennes at det også i Norge er begrensede ressurser. Politikkutvikling fremover må bygges på en samlet forståelse av at personellet er den begrensende faktoren i helse- og omsorgstjenesten. Dette kan gi rom for tiltak og personellbesparende initiativ som kan bidra til redusert forventningssprik, og vil senke frustrasjon for ansatte, brukere og pasienter.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren deler Helsekommisjonens bekymring for den framtidige utvikling av helse og omsorgstjenestene og ønsker å la seg høre vedrørende rapporten NOU 2023:4. *Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste.*

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til hørings svar som anbefales som svar som er vedlagt saken.

Vedlegg:

Hørings svar vedrørende Helsepersonellkommisjonens rapport «Tid for handling»

Høring - Helsepersonellkommisjonens NOU 2023: 4 Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

NOU 2023_ 4 Tid for handling